

РЕЦЕНЗИЯ

във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност професор в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство за класическо пеене – един към катедра „Класическо пеене“, обнародван в Държавен вестник, бр. 78 от 21.09.2018 г.

с единствен кандидат:

доц. д-р Иванка Любенова Нинова-Метаниева

от проф. д.изк. Елисавета Вълчинова-Чендова (НБУ и ИИИЗк БАН)

1. КРАТКО ТВОРЧЕСКО ПРЕДСТАВЯНЕ

Доц. д-р Иванка Нинова е оперна певица и педагог с богата професионална биография. Завършва НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в класа по оперно пеене на проф. Лилия Стефанова (1983). През периода 1983 – 1988 работи в състава на НФХ „Светослав Обретенов“, както и като солист. От 1989, след дебюта ѝ в ролята на принцеса Еболи в оп. „Дон Карлос“ от Верди, е назначена за солист на Софийска опера, където работи и до днес. Успоредно с проявите на оперна сцена има много участия на концертния подиум, на редица фестивали, чествания, тържествени концерти с изпълнения на соловите партии в кантатно-ораториални творби. Има гастроли и участия в: Италия, Германия, Франция, Австрия, Испания, Ирландия, Белгия, Гърция, Швейцария, САЩ, Канада, Малта, Молдова, Румъния, Украйна, Северна и Южна Корея, Япония. Партнира си с ярки оперни имена като: Анна Томова-Синтова, Гена Димитрова, Мария Биешу, Валери Попова, Стефка Евстатиева, Тициана Дукати, Памела Кученич, Берта Гранадос, Никола Николов, Никола Гюзелев, Димитър Петков, Бернд Вайкал, Калуди Калудов, Еторе Нова и други. Творческите ѝ изяви са високо оценени в професионалната преса, многократно е номинирана за „Музикант на годината“. Осъществява студийни записи и премиерни изпълнения на Дворжак – „Реквием“, Бритън – „Пролетна симфония“, Икума Дан – „Песни“, Димитър Тъпков – Симфония № 2 и „Ода за мира“.

От 1992 преподава класическо пеене в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ първоначално като асистент на проф. Лилия Стефанова, а през учебната 1993/1994 и като преподавател. След 1993 г. има самостоятелен клас по оперно пеене. През 2000 г. получава академичното звание "доцент" по оперно пеене.

Изнасяла е майсторски курсове в Кишинев, Молдова (1998); Сеул, Южна Корея (1999, 2000 и 2005); Донецк, Украйна (2006), Канада (2006).

Много нейни студенти имат сериозни успехи на националната и международната сцена.

През 2017 успешно защитава докторат на тема „Вокално-сценичното и песенно творчество на Димитър Попов и неговото значение в музикалния живот на България в началото на ХХ век“.

2. ОЦЕНКА НА ПРЕДСТАВЕНАТА СПРАВКА ЗА МИНИМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИ ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ

Справката, която е представила доц. д-р Иванка Нинова, включва художествено-творчески дейности за периода 2000 – 2018, след встъпване на академичната длъжност доцент. Обобщено ще се спра на някои акценти в нея.

В група „В“, т. 5. Водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата, кандидатката е посочила следните 4 роли и техните изпълнения:

- Амнерис в оп. „Аида“ от Дж. Верди – спектакли на сцените на Софийска опера (2016, 2017, 2018), Румъния (2007, 2008), Германия (2008, 2010)
- Сантуца в оп. „Селска чест“ от П. Маскани на сцените на театър „Елена Теодорини“ в Крайова, Румъния (2004) и Германия (2005)
- Сузуки в оп. „Мадам Бътерфлай“ от Дж. Пучини на сцената в театър „Астра“, о-в Годзо, Малта (2001), Крайова, Румъния (2004, 2007 – 2009), Веве, Висп и Цуг, Швейцария (2005), Софийска опера (2005 – 2017), Палма де Майорка (2005), Фулда и Рюселсхайм, Германия (2005), Дюрен, Швайнфурд, Германия (2008)
- Майката в оп. „Янините девет братя“ от Л. Пипков на сцената на Софийска опера (2018)

В група „Г“:

В т. 7. посочена е публикуваната книга на базата на защитения дисертационен труд: „Димитър Попов – живот и дело“. София, НМА "Проф. Панчо Владигеров", 2018. ISBN 978-954-92438-3-3

В т. 13. *Водеща (или самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата, която не е основен хабилитационен труд* – посочени са **135 спектакъла и концертни изяви**. Сред тях се открояват многократно изпълняваните роли на: Врачката в „Златната ябълка“ от П. Хаджиев, Софийска опера и балет; Майката в „Хензел и Гретел“ от Е. Хумпердинг, Софийска опера и балет; Азучена в „Трубадур“ от Дж. Верди, Варненска опера и многократно в чужбина; Анина в „Травиата“ от Дж. Верди, Софийска опера и балет; Ларина в „Евгений Онегин“ от П. И. Чайковски, Софийска опера и балет; Еболи в „Дон Карлос“ от Дж. Верди, Софийска опера и балет; Гласът на майката в „Хофманови разкази“ от Ж. Офенбах, Софийска опера и балет; Фенена в „Набуко“ от Дж. Верди, Софийска опера и балет; Клотилда в „Норма“ от Дж. Верди, Софийска опера и балет (концертно изпълнение); Реквиемът на Моцарт, Симфония № 9 от Бетовен и т.н.

Всички те представят доц. д-р Иванка Нинова като водещ солист на оперната сцена с над 20 централни оперни роли в репертоара.

Тази група от дейности, която е централна за художествено-изпълнителската дейност и представя активността на кандидата, **многократно надхвърля минималните показатели** (4 725 точки при изискуеми 150).

Общо за група „Г“ кандидатката има 4 800 т.

В група „Д“ са посочени и приложени 13 рецензии.

В група „Е“:

В т. 28. *Ръководство на майсторски клас...* – посочени са 13 майсторски класа, проведени в България, Македония, Канада и Южна Корея.

В т. 30. *Награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации* – носител е на „Сребърна лира“ от СБМТД за високи художествено-творчески постижения (2009).

Дейностите в група „Е“ убедително представят кандидатката (270 точки при минимални изискуеми 120).

Цялата дейност на доц. д-р **Иванка Нинова** убедително представя нейните професионални изяви на изпълнител и педагог (общ брой точки **5390** при минимални изискуеми **500**).

3. ТВОРЧЕСКИ ПРИНОСИ

В справката за приносния характер на художественотворческата и педагогическата дейност на доц. д-р Иванка Нинова като хабилитационен труд тя е посочила следните 4 роли като творчески постижения: Амнерис, Сантуца, Сузуки и Майката в оп. „Янините девет братя“ от Л. Пипков.

1. Ролята на **Амнерис** ѝ носи големи успехи както на българска, така и на международна сцена. Както посочва кандидатката, в цялата си кариера тя се е старала с всеки спектакъл да развива и да обогатява този образ. Изпълнява я многократно и на европейски сцени. Партнира си с Емил Иванов, Румен Дойков, Стилян Негуеску, Берта Гранадос, Нико Исаков, Габриела Георгиева, Константин Андреев, Памела Кученич и други под диригентството на Георги Димитров, Борислав Иванов, Йон Янку, Джозеф Вела, Вадим Мюнстер в режисури на Уго Де Ана, Томаш Феркай, Маурицио Маркини и др.

По повод на впечатляващата ѝ Амнерис ще цитирам мнението на известния тенор и вокален педагог Арон Аронов, който изказва своето възхищение, като обявява на всеослушание, че ако Джузепе Верди бе чул и видял това изпълнение, би нарекъл операта си не „Аида“, а „Амнерис“! (вж. Стамов, Валентин. За оперната дива Иванка Нинова и нейното творческо наследство. – В: *Музикални хоризонти*, 2018, № 10, с. 21 – 22).

2. В ролята на **Сантуца**, една от тежките за мецосопран роли поради по-високата теситура, певицата дебютира в по-зряла възраст, през 2004 на сцената на театър „Елена Теодорини“ в гр. Крайова – Румъния. Приложена е критика за участието ѝ в спектакъла (в легализиран превод): „Иванка Нинова се превъплъти в ролята на Сантуца в класическите рамки, достатъчно съдържа в сценично движение, правейки впечатление с отличната си вокална интерпретация, щедър глас, равен във всички регистри, овладян с елегантност и безупречна техника...“. Сантуца тя изпълнява многократно на сцената на театър „Елена Теодорини“, както и на сцената на театъра в гр. Швайнфурт – Германия.

3. В ролята на **Сузуки** от оп. „Мадам Бътерфлай“ доц. д-р Иванка Нинова дебютира през 1990 на сцената на Софийска опера и до днес е единствената ѝ изпълнителка в театъра.

4. През пролетния сезон на 2018 певицата изпълнява ролята на **Майката от оп. „Янините девет братя“** на Л. Пипков с режисьор акад. Пламен Карталов. Тя посочва, че като „вокално-технически тази роля не е трудна, но изисква добра общомузикална подготовка поради сложния в интонационно отношение музикален език. За изграждането на цялостния образ е необходимо певицата да има богата палитра от цветове и динамики на гласа си. Щастлива съм, че участвах в това заглавие! Смятам, че в афиша на Националния ни театър винаги трябва да присъства поне едно българско заглавие!“.

Ще цитирам част от рецензия на проф. д-р Наташа Япова, много точно характеризираща постигнатия образ: „Очевидно Иванка Нинова е пристъпила с пълното съзнание за сложността и многопластовостта на образа, който трябва да изгради: и цялостното му сценично-вокално покритие е доказателство за проникновеното вникване в него, позволило ѝ да извлече и каптира напластените смисли и значения. Далеч от една оперна „естетиката на в чувстването“, интерпретацията на Нинова не допуска никакъв възможен привкус на конвенционална емоционалност – както в актьорското, така и във вокалното поведение, в полза на една пластична музикална реторика, детайлизираща прословутия Пипков речитатив с неговата накъсваща метричната периодичност ритмика. Силабиката на този речитатив бе детайлно изведена, с тънки нюанси на музикално-словесната артикулация. Самия тембър певицата бе превърнала в смислообразуващ трегер на музикалната постройка, вместиращ алтовата символика на голямата сакрална музикална традиция“ (Япова, Наташа. Впечатляваща изява на наш преподавател в постановката на “Янините девет братя”. – В: *Алманах на НМА*. <https://almanac.nma.bg/author/natashayapova/>)

Посочените 4 роли са безспорно приносни и представят убедително сценичната активност на кандидатката за разглеждания период.

4. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Известно е изключително грижовното отношение на доц. д-р Иванка Нинова към нейните ученици. Тя се стреми да стимулира тяхното обучение и с ежегодни изяви на

сцена с различни оркестрови състави и диригенти. **За периода след доцентурата подробно са описани 45 изяви.**

Много от нейните възпитаници имат успешна кариера на международните и националните оперни сцени. Сред тях са: мецосопраното Петя Петрова, носител на многобройни първи награди на международни конкурси, от учебната 2016/2017 г. тя е асистент на доц. д-р Нинова; басът Росен Кръстев – солист на операта в Браумшвайк, Германия; тенорът Валерий Георгиев – солист на Държавна опера Варна, с успешни участия в Германия, Белгия, Австрия, Италия, Испания, Русия, Казахстан и др.; тенорът Михаил Михайлов – лауреат на Гранд при на конкурса „Балканска ромасиада“ – Москва, 2016; Ива Данова, Ева Перчемлиева, Биляна Трайковска, Мариян Йовановски, Михаела Берова, Таня Кирова и др. Други нейни студенти успешно се реализират като щатни артисти в различни български и европейски театри, като: Валетин Димов, Лидия Лазарова, Георги Гърланов, Полина Петкова, Николай Христов, Иван Христов, Силвия Георгиева, Моника Владиславова, Сребрина Секулова, Мадлен Янкова, Юлиана Иванова и др.

Доц. д-р Иванка Нинова е приложила подробна справка за техните изяви, с които може да се гордее всеки педагог.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. д-р Иванка Нинова е сред най-ценените български оперни певци и педагози.

Творческата ѝ справка, която обхваща 18-годишен период, е респектиращо богата и свидетелства за нейната постоянна художественотворческа активност и стремеж за непрестанно усъвършенстване.

Зрялото ѝ професионално присъствие като оперен изпълнител и вокален педагог, както и постиженията на нейните ученици, най-убедително я представят в конкурса за академичната длъжност „професор“.

Присъединявам се към всички изказани високи професионални оценки и предлагам доц. д-р Иванка Любенова Нинова-Метаниева да бъде избрана на академичната длъжност „професор“ в обявения конкурс по класическо пеене към катедра „Класическо пеене“ – НМА „Проф. П. Владигеров“, професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.

София, 20.01.2019

Подпис: